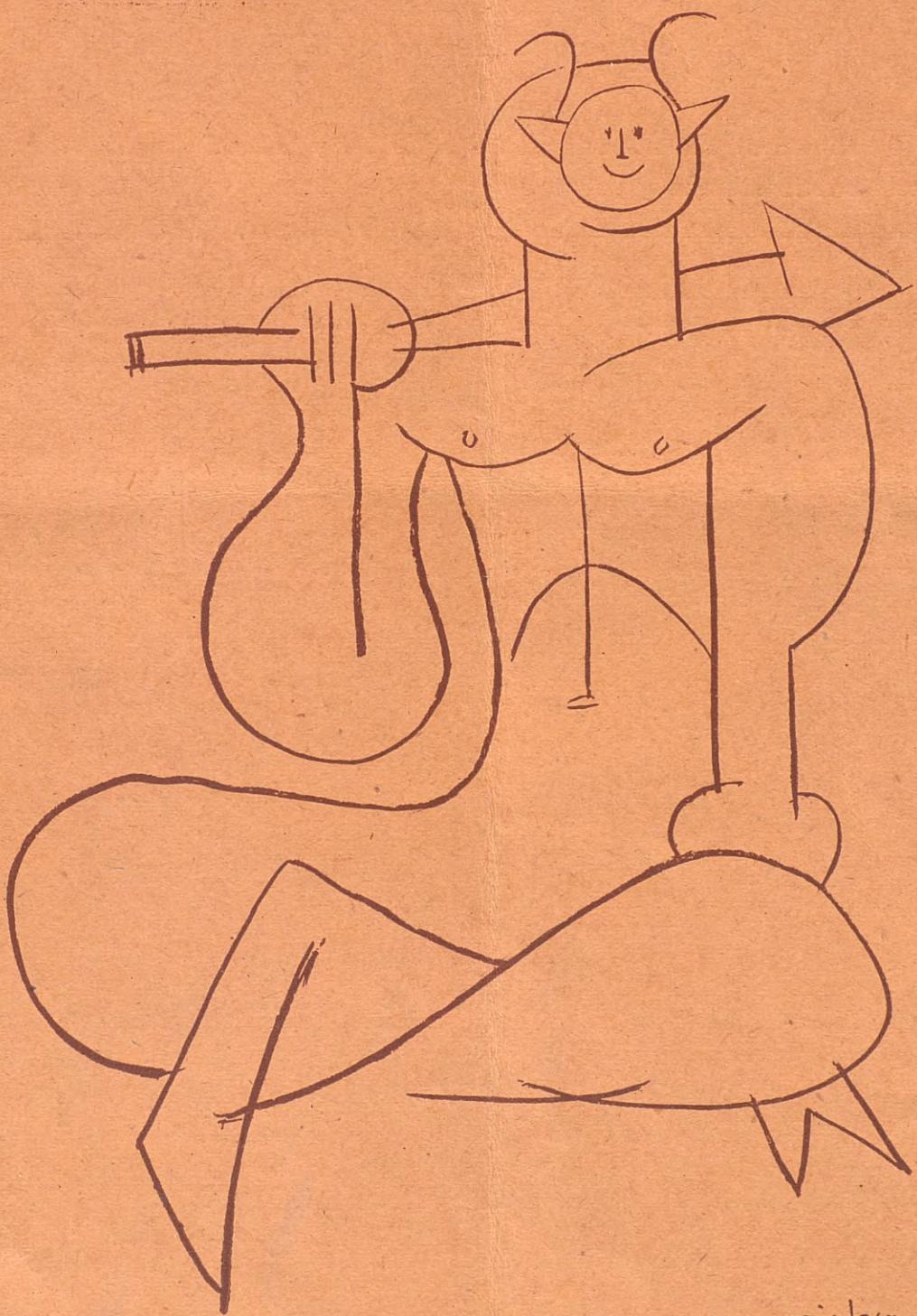

Inquietud

//

pich/0

Capitalizadora Clavijo, S. A.

INSCRITA EN EL REGISTRO DE LA DIRECCION GENERAL
DE SEGUROS Y AHORRO (Ministerio de Hacienda)

RESERVAS INTEGRAS EN ESPAÑA

Domicilio Social:

BARCELONA - Fernando, 34 - Teléfono 21 30 20

Emisión de Títulos al Portador de 5.000, 10.000 y 25.000 pesetas con sorteos
públicos mensuales para el cobro anticipado del Capital.

PINTURAS

Colores MIR en exclusiva
Telas - Bastidores - Pinceles
Pinturas fosforescentes
fluorescentes - reflexivas
Papeles fluorescentes

ARTISTAS DESCUENTO 20 %

PERFUMERIA BOFILL CUCHILLERIA
VICH

MUEBLE MODERNO

Gabaldá

Riera, 2 y 4
VICH

Clásico

Moderno

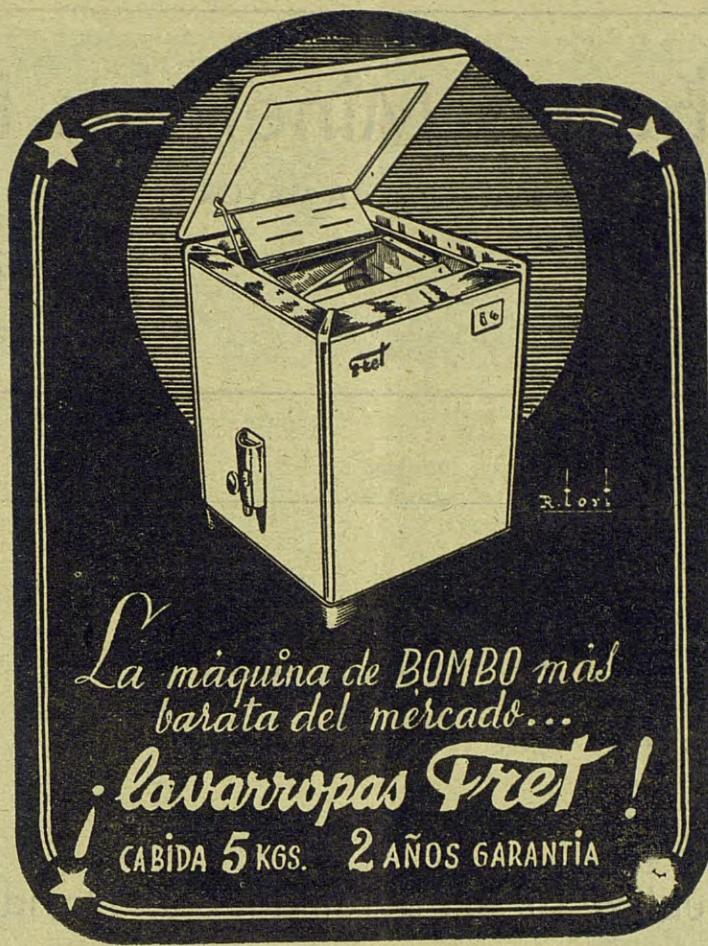
Alfombras

TAPICERIAS TRONC

RBLA. CATALUÑA, 32

BARCELONA

AV. G. FRANCO, 568

La máquina de BOMBO más
barata del mercado...

¡lavarropas **Fret**!

CABIDA 5 KGS. 2 AÑOS GARANTÍA

Fret

Carbones Minerales Roca

ALMACENISTA MAYORISTA

DESPACHO

Ctra. Santa Clara Vella
Teléfono 1327

VICH

ALMACEN

C Vilabella s/n. (Pasaje esquina Telégrafos)
Teléfono 1383

REVISTA

publica su extraordinario de Navidad

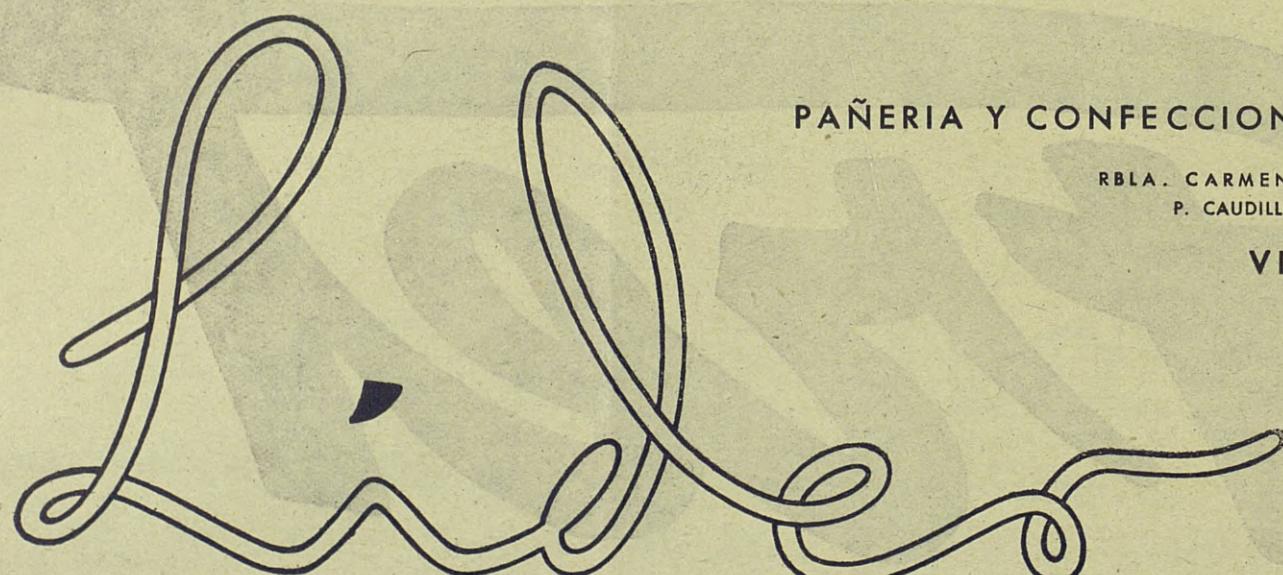
bajo el lema

«La revista que leerán el año 2.000»

PAÑERIA Y CONFECCIONES

RBLA. CARMEN, 18
P. CAUDILLO, 30

VICH

Indquietud

Año III

Vich, diciembre de 1957

Núm. 11

Redacción:
Cal e Fusina, 18, ático

Nuestra portada:
Dibujo de Picasso

Impresión:
Imprenta Bassols

Esa música estridente

por WIFREDO ESPINA

Algo dice esa música estridente cuando complace el oído de tantos. Fácil es fustigar su desarmonía, su desarticulación. Más difícil empero, estudiar, hasta comprenderlos, sus causas y motivos. De mediocres, juzgarla con cánones tradicionales, descartando, de plano, posibilidades de creación radical a nuestro tiempo. De prudentes, mantener e a la expectativa de su triunfo, variaciones y promesas de perdurableidad. De astutos, engancharse en su carro publicitario para desprenderse luego, hábilmente, a tiempo. De inteligentes y nobles, esenciarla en lo fundamental de los criterios, que no dogmas, llamados clásicos, penetrando en la intrahistoria, dejando la anécdota, del hecho musical en sus interpretaciones histórica, sociológica, psicológica, filosófica y religiosa.

Lo que nunca puede hacerse es criticar lo que no se conoce, bien porque no hemos salido de la torre de marfil de nuestra biblioteca, nuestro despacho o pequeño grupo de adictos; bien porque hay que decir algo mientras saboremos nuestra taza de café, o en los kilométricos, absurdos y rutinarios paseos, arriba y abajo, de ocho a nueve de la noche. Esto, no.

Más meritoria resulta la conducta del lector de periódicos y revistas preocupado por lo que diga tal o cual comentarista. Pero es insuficiente. Ni siquiera basta la lectura de libros sobre la materia. Es necesaria la meditación y una actitud absolutamente sincera ante el hecho histórico de la música moderna. Los comentarios en revistas y periódicos, generalmente, son interesados o superficiales. No nos engañemos. El libro, con frecuencia, es personal y parcial. La actitud sincera, sin prejuicios, desapasionada, sobre una amplia base informativa y una profunda meditación, junto con un alma generosa, es la premisa indispensable para empezar a ejercitarnos en hallar lo que hay de auténtica verdad en una manifestación, artística o no, que se nos presenta como original y creadora.

En el momento que todos los hombres quisieramos, o supiéramos, tomar esta actitud, la única para un espíritu fino y responsable, se habrían terminado casi todas las ridículas discusiones, que muchísimas hay, que andan por ahí escritas en letras de molde. Y no digamos de las que ya no tienen tal honor.

Yo no sé lo que dice, pero esa música estridente dice algo cuando complace al oído de tantos y de tan diversos pueblos. Tal vez es el grito de libertad bajo tanto peso de historia y de definición. Tal vez es la defensa, tascamente formulada, del derecho al grito. ¿Por qué no? ¿Acaso puede negársela a la Humanidad entera, y durante toda su existencia, el derecho a gritar? ¿Qué razones hay tan poderosas? A gritar, sin lógica sistemática, pero con justificación vital. No pretenderemos monopolizar, ¡pobrecitos de nosotros!, todas las razones de ser de las cosas de este mundo...

Yo no sé qué dice esta música estridente, pero dice algo. Es posible que con tanta definición, tanto sistema, tanta norma y artículo, con el trazado de tantos cauces, hayamos secado el agua del río. Y ahora el hombre grita, histérico, al ver, otra vez, saltar los torrentes por encima de las vallas y de las presas de contención. Es posible que sea el ruido de la vida que se desborda. Tal vez habíamos abusado un tanto en querer domarla. Fuimos teóricos, doctrinarios. No tuvimos visión pragmática, realista. En lugar de afinar y civilizar el grito ¡lo matamos!

Es posible, también, que esa música estridente se limite a buscar nuevos caminos de creación. De creación radical. Para no masticar lo mismo de siempre. ¡Que los halle, que los halle! O que simplemente, sea un trasunto artístico de la vida moderna. Angustiada, frenética. Pero esto sería muy poca cosa. El genio del artista se remonta más arriba. En las causas. No es caja de resonancia, sino espíritu profético. Lo que dice esa música estridente es algo muy importante...

— Ya se ha dicho todo — me decía, no hace mucho, un gran intérprete de Chopin.

— ¡No se ha dicho todo! — le grité.

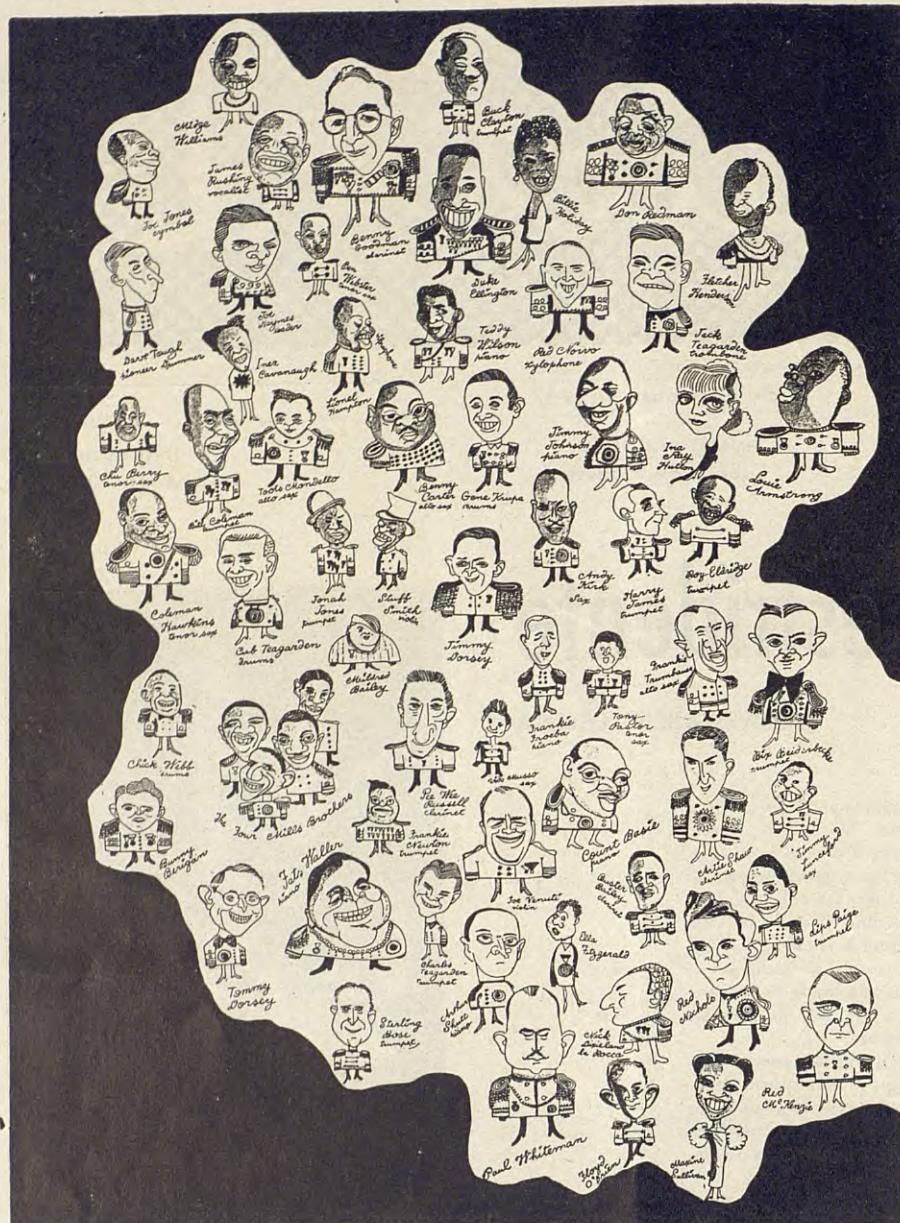
— Ya no queda nada por crear — añadía un enamorado de Bach.

— Sí, sí que queda!

— Acaso vamos a afirmar que la Humanidad ha muerto? ¡No! ¡Vivel! Y vivir es crear. Y si para crear hay que gritar, se grita, se grita. Porque más importante es vivir que respetar las normas. ¡Vivir! Ya vendrán luego los sistematizadores, los recopiladores, los normatizadores... ¡Crear! ¡Crear!. Pero, y esto sobre todo, que lo que hagamos sea auténtica creación!

Pero para hallarla, serenidad. Y sinceridad, también y generosidad. Debajo de las estridencias tal vez corre un buen caudal de arte... No somos tímidos. Adoptemos una actitud inteligente, aunque no nos guste y deseamos que pase pronto, dice algo muy importante, cuando complace el oído de tantos y pueblos tan diversos.

Del jazz i de l'època

Tal vegada la conquesta més ampla i menys sorollosa —salvant la paradoxa— assolida pels negres als Estats Units, hagi estat la total adaptació de la música de jazz fins a l'extrem que se la consideri avui dia com a la única representativa d'aquell país.

En les nostres latituds el jazz ha tingut la virtut —en això poden donar-se la mà amb la pintura moderna— de promoure, sempre que s'ha tocat aquest tema, una polèmica (?) que obligadament ha donat lloc a unes absurdes comparances. Intentar discutir sobre aquesta classe de música equival a topar amb la més completa intransigència dels uns o amb el fanatisme dels altres que tot ho accepten com a òptim solament vingui amb un ritme més o menys sincopat. Es veu que és un tema que no admet el desapassionament. En tot cas, indiferència.

El gairebé total desconeixement que molts tenen del jazz, fa que el considerin despectivament com a un «producte de l'època» (de l'època ultramoderna, s'entén), i això és un greu error. Ja hem de ferús massa sovint del vocablo «malaguanyat» al referir-

nos a qualque de les figures senyeres del jazz —del jazz modern— perquè se li pugui negar història.

Ademés, —aquí se'n ha de permetre un apartaixò de servir-se de l'accepció «producte de l'època» en forma despectiva ens sembla un solemne disbarat, perquè no hi ha dubte que l'època imprimeix —ha d'imprimir forçosament— la seva marca sobre qualsevulla de les manifestacions humanes d'alguna vàlua, especialment les artístiques que són les que posen les fites fonamentals de la història. El contrari seria caure en un total anquilosament. En el nostre entendre, qualsevol creació humana que no rebi influència de l'època, suposa que, o ha estat inspirada en un arcaisme caduc, que representa un engany a l'època mateixa, o no té cap mena de transcendència. Això no vol dir que necessàriament hagi de tenir qualitat tota manifestació pel sol fet de portar enganxat el segell del temps, però si a la llarga aquesta manifestació perdura —evolucionant, naturalment— seria equivocació negar-li importància i per tant història.

Tornant al tema inicial i limitant-nos a l'espai que ens permet un senzill article, intentarem fer un

breu anàlisi del jazz que el dividirem «grosso modo» en dues èpoques. La primera —merament precursora— va dels inicis de l'esclavitud fins a l'abolició i la segona de l'abolició als nostres dies.

A la primera època —i aquí forçosament hem de caure una vegada més en el tòpic de costum— li donen caràcter dos factors principals: el misticisme i l'esclavatge.

En el «negre» primitiu les influències musicals de la raça blanca no tenen massa importància ja que només afecten a la forma sense arribar al contingut. En canvi les espirituals són definitives. Els negres esclaus han conegit una nova fe que assimilen amb veritable avidesa. Això fa que inicialment la seva música es composi en una gran part d'himnes religiosos —els primers «spirituals»— que canten a l'església o en unes assemblees on els esclaus es reuneixen després de finides les feines de recollir el cotó i es passen el temps pregant, escoltant la Bíblia i cantant himnes. Aquests càntics, amb cadències de lament, són generalment d'un misticisme molt acusat i d'una riquesa expressiva i poètica impressionants. Sembla que amb ells vulguin expressar al nou Déu coneget tota l'amargor d'una raça oprimida i forçosament transplantada.

D'aquesta primera època són també aquelles cançons incoherents, molt corrents entre els esclaus, que a voltes encetava qualsevol dels negres reunits, en les quals el sentit dels mots era el de menys i que seguidament era corejada per la resta de la concorrència amb un gran aldarull, marcant el ritme amb les mans i fent tots els esforços imaginables per aparèixer —i creure's— joiosos. Malgrat això generalment no aconseguien mai aquest propòsit d'autoautoritzar-se ni podien dissimular la gran quantitat de desesper contingut en aquells cants d'aparença semisalvaje.

El misticisme i el dolor informen, doncs, aquesta primera època.

Es després de l'abolició i a mesura que l'opressió decreix quan els negres, per pur instint atàvic, van incorporant a la seva música la joia ingènua, des-

bordant, i al mateix temps el sensualisme propis de la raça. Amb gran facilitat aprenen a dominar tota mena d'instruments musicals dels que aviat, per natural predisposició, n'és devenen mestres.

Els iankis, que han assimilat ràpidament el jazz, començaran, però a adulterar-lo amb adicions d'altres melodies de diferents orígens, especialment les del «west». Fou l'època del regnat del banjo.

Sigui per influència d'aquestes barrejes incorporades o pel medi en què els negres es desenvolupen, —creiem que ambdues coses tenen la mateixa importància— des d'aquest moment el jazz presenta unes noves característiques definides. S'ha estilitzat per segona vegada. Aquestes característiques el diferencien ja de la música de qualsevol altre país de fort contingut negre amb les que conserva només un cert parentiu en el ritme de procedència netament africana. El jazz modern ha nascut.

Pels volts de l'any 1924, George Gershwin, que ha copsat, molt bé l'esperit negre, fa una temptativa per a traslladar-lo a la música gran i ens dóna la famosa «Rhapsody in blue». Darrerament li hem vist també l'òpera «Porgy and Bess» que té moments veritablement emotius i inspirats, però som de l'opinió que

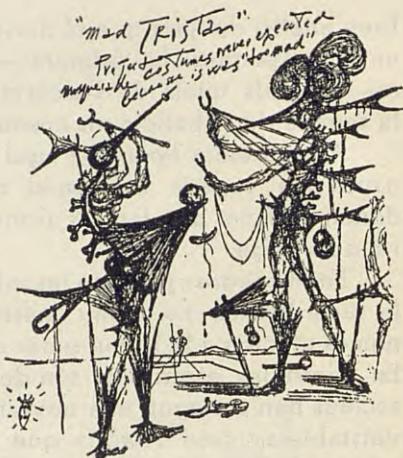

Al Jolson llança el seu malenconíos
«ma-a-mee»

Una típica orquestra de jazz amb Josefina Baker dansant

Nuevos caminos de la música

En Noviembre de 1954, en el Philharmonic Auditorium de Los Angeles, tuvo lugar un concierto bajo la dirección de Alfred Wallenstein, con obras de Vladimir Ussachevsky, compositor nacido en China de padres rusos. Ussachevsky tuvo la idea de combinar con orquesta sinfónica efectos sonoros de trucos con cinta magnetofónica. Ha proseguido después sus experimentos con Otto Luening y ha divulgado sus resultados en París, en un coloquio sobre música experimental. Actualmente es profesor en la Columbia University de Nueva York.

Pero este caso de la cinta magnetofónica que actúa de solista con una orquesta sinfónica no es esporádico en la intervención de lo electrónico en lo musical. El científico alemán más experto en cuestiones de música electrónica, el físico de Bonn Prof. Dr. Meyer-Eppler, señalaba en dos conferencias en el «Studio für neue Musik» de München que la Electroacústica tiene ya historia. Desde las primeras y sensacionales demostraciones —ya olvidadas— de sonidos engendrados electroacústicamente (Exposición de Radio, Berlín, 1932), se ha venido intentando la «emancipación» del sonido. No se puede hablar de una gran revolución ni en el momento de la aparición del piano de cola Neo-Bechstein (en el que las ondas eléctricas tienen

una función meramente amplificadora del sonido), ni en el de los instrumentos de cuerda dotados de amortiguadores eléctricos de sonido, ni siquiera en el del descubrimiento de que por procedimientos eléctricos (ondas de éter de Theramin, Trautonium), se pueden engendrar artificialmente, y por consiguiente imitar, todos los sonidos de los instrumentos conocidos. Pero todos ellos son momentos previos de la generación eléctrica de sonidos propiamente dicha: por ésta se nos abre un insospechado ámbito de nuevas combinaciones, matizadas y mezclas de sonidos, hasta el punto que se nos convierten en un auténtico arsenal de materiales musicales con personalidad propia.

Como integrantes de esta nueva dirección de la música, valen hoy ya la «Musique concrete», que trabaja con sonidos reales (y cuyo representante es el parisino Pierre Schaeffer), y la electroacústica, cuyo valor como materia musical es incuestionable, aunque pueda ponerse en duda su calidad estética. Según el citado Meyer-Sppler si no puede hablarse todavía de nueva música, si por lo menos de «nuevo juego de sonidos».

La empresa americana R C A construyó, al modo del cerebro electrónico, una máquina de componer, el «Electronic Music Synthesizer», capaz de elaborar

sempre que s'ha intentat academitzar el jazz ha sigut restant-li expressivitat. Preferim, per exemple, qualsevol dels blues que va deixar gravats la mala-guanyada Bessie Smith o la «Solitude» de Duke Ellington interpretada per ell mateix. Tenen una més pura expressió del que veritablement és aquesta música.

Es correntment sostinguda la tesi de que també Dvorak va inspirar-se en els cants negres per a compondre la seva célebre «Simfonia del Nou Món», durant la llarga permanència del compositor als Estats Units. Possiblement hi existeixin certes afinitats tècniques, però nosaltres ens preguntem: és que el veritable esperit negre es beslluma en algun pas-satge de la mentada simfonia? Sincerament creiem que no. I ja es pot suposar que amb això no tractem de restar mèrits a l'obra del gran mestre que, és clar, no tenia necessitat d'aquesta font d'inspiració per a

fer coses genials, ni volem aprofitar nos, però, d'a-questa pretesa influència com a argument per a infondre categoria a la música que comentem. Al Cèsar el que és del Cèsar. Senzillament, creiem que aquesta tesi és equivocada i no comprenem el sobrenom de «Simfonia Negra» amb què s'ha rebatejat la coneguda obra del gran músic bohemi.

Darrerament el jazz ha rebut també influències d'altres païssos. Més ben dit, són aquest païssos els que han cercat influència en el jazz per a crear nous estils. Alguns hi han reeixit amb certa gràcia i ingenio, però aquest pseudo jazz, excessivament mixtificat, té poc interès.

En el jazz la interpretació és un factor principali-sísm, tant, que ens hauríem d'allargar massa per a dedicar-li el degut comentari. Direm només de pas-sada que les nostres preferències són, com es pot su-posar, pels conjunts de color, especialment els poc

on toda corrección un tema de fuga dado, en todas sus posibilidades de combinación. Al hombre le corresponde sólo escoger y entre ellas la mejor (aunque hay que reconocer que dada la gran cantidad de posibilidades que la máquina ofrece, resulta todavía más fácil componer la fuga).

Todo lo expuesto hace sólo referencia a la electrónica como mera posibilidad material que se presenta al músico. Pero los electronistas no podían darse por satisfechos con ello; si no se procedía a una formalización de tal materia, se exponían a repetir el «caso de la audición de Munich (en «Música Viva»). Ante un público que goza fama de «gran encajador» de toda clase de novedades, por violentas que éstas sean, el grupo de jóvenes compositores de música electrónica del Westdeutschen Rundfunks, Studio Köln, dieron un concierto que más bien resultó ser caótica orgía de sonidos y ruidos. El público había sido rodeado de altavoces por todas partes. Los pocos oyentes que aguantaron hasta el final, al día siguiente daban todavía muestras de trastornos neuróticos.

Pero no se han recogido sólo fracasos. Tras unas charlas ante los micrófonos de la NWDR Hamburg, pronunciadas por el Dr. Herbert Eimert, director de la sección de música electrónica de los Estudios de Radio Colonia, sobre la historia de esta música, que reclama como precursor a Debussy, y encuadra a los compositores Anton von Webern (fundador de las formas sonoras «tridimensionales»), Messiaen, Boulez y Stsckhausen, en el capítulo de primeros balbuceos, para contar con el propio Stockhausen, el belga Goevaerts, el suizo Gredinger y Eimert como primeros compositores, tuvo lugar la audición de la obra de Edgar Varèse, «Die Wüste». Varèse es un caso especial de eterno vanguardista, a sus 70 años: discípulo de Indy y de Ronssel, amigo de Debussy y Busoni, tuvo la ocurrencia de grabar en cinta magnetofónica ruidos de una fábrica, ordenados por un proceso de filtro, para darlos en su obra, simultáneamente con instrumentos de viento y percusión. El éxito en Ham-

barg fué grande. (La misma obra, en París, provocó poco menos que una batalla).

El Dr.-Ing. Fritz Winckel (Berlín) apuntaba en una conferencia ante la Deutsche Kino technische Gesellschaft de Hamburg, cómo la convergencia de música electrógena y film podía dar lugar a una obra de arte total. En cierto sentido, el cumplimiento del ideal wagneriano. Alguna tentativa se ha realizado ya, con relativo éxito: Marc Lothar ha utilizado para la música del film cultural «Pferdeballade» (Balada de los Caballos) el «Electronium» según el sistema Seybold.

Pero quizás el éxito más resonante de la música electrónica haya sido el que obtuvo en la persona del compositor, holandés Henk Badings. Suyo es el Ballet electrónico innombrado que presentó en Hannover la coreógrafa Yvonne Georgi. Tal ballet no es, según las críticas, ni caótico ni chocante, como temían algunos espectadores que conocían otras manifestaciones de la música electrónica. La música de Badings ha salido del laboratorio de física y ha sido tomada en cinta magnetofónica, pero el autor regula los contrapuntos conforme a cánones tradicionales. Se le aprecian, concretamente, influencias del impresionismo. Creo que ésta es buena prueba de la necesidad de la elaboración formal del ingente caudal de posibilidades que, materialmente, encierra la música electrónica.

Ello aparte, se plantearía el problema de si hay que reconocer en la electroacústica meramente una revolución en el puro campo de los instrumentos musicales (como sostiene el Profesor de Música de la Universidad de Hamburgo, Dr. Husmann), o si la invención es más pretenciosa. En este caso, cuál sería su significación en la Historia de la Música, es un segundo problema. Y en tercer lugar, qué significado tenga esta implicación de lo técnico-industrial en lo artístico, es tema que daría, de largo, para un nuevo artículo.

P. RAMIREZ

---

nombrosos que ens deixen sentir amb més força la vitalitat de cada un dels instrumentistes. Malaguanyat «Fats» Waller...! Amb quina delectança escoltem encara les teves gravacions...!

De tothom coneguts són els noms de Duke Ellington i Count Basie, màximes figures negres actuals que des de molt de temps posseeixen excellents conjunts. I encara que el nostre propòsit és deixar per una altra ocasió el fer referència a la interpretació en general i als diferents estils en particular, no podem, però, silenciar tampoc el nom d'una altra excepcional artista, també de color i segurament la més gran intèrprete dels cants espirituals. Ens referim, naturalment, a la genial cantatriu Mahalia Jackson.

També hi ha algun blanc que ha fet coses meritíssimes, però ací farem només un especial esment al fabulós Django Reinhardt —un altre desaparegut!—

qui amb el «Quintet del Hot Club de França» va imprimir un bon nombre de gravacions de gran qualitat interpretativa, sense estridències de cap mena, que poden considerar-se com una bona antologia del veritable jazz. Del jazz jazz, per dir-ho en termes actuals. Les recomanem a aquells que encara creuen que el jazz és només soroll.

Concretant, doncs, creiem que estan equivocats els que menyspreuen el jazz considerant-lo com a un producte sense cap mena de valor. Nosaltres no hi volem pas veure més del què hi ha, però no dubtem que el dia que es faci una completa història de la música, s'haurà de comptar amb el jazz com a una de les més importants manifestacions de l'esperit popular, que ha passat fronters i que —remarquem-ho— precisament no ha tingut mai la pretensió d'escriure's per a la història.

ARMAND QUINTANA

EN LA LINIA

(*)

II

Abordem ara LA HORA DE LECTOR, de J. M.ª Castellet. El llibre és ple de novetats i d'intencions crítiques de gran consideració. El que val més, però, és l'actitud de l'autor, feta d'intel·ligència (facultad que no acompanya sempre els pretesos *críticos literaris*), de llibertat i de franquesa. La tesi es basa en un punt central, la revolució de la literatura del nostre temps, i en les característiques d'aquest fenomen, si és que es produeix. J. M.ª Castellet no dubta de la primera condició i examina amb gran agudeza les segones.

Al seu entendre l'esperit d'anàlisi, que hauria estat propi de l'època de predomini de la burgesia, ha sofert una competència decisiva de la concepció sintètica de la realitat, que fóra, doncs, la forma més avançada del pensament del nostre temps. D'ella sorgeix la *narració objectiva*, de la qual hi ha exemples il·lustres i prou coneguts, especialment en la novel·ística nordamericana.

D'aquesta revolució n'haurà sortit beneficiat el lector, segons ell, de manera que l' hora actual fóra la millor de tots els temps: és l'*hora del lector*, perquè l'autor *desapareix* i ja no hi ha obra d'art acabada sense la col·laboració del qui la llegeix, convertit així en protagonista actiu de la creació literària.

Però j! l'obscuritat, que és el principal motiu de separació entre l'autor i els seus lectors; com s'explica? Quina solució té? L'autor s'ha deixat impressionar per la col·laboració del lector i es limita a oferir-li una *revelació* i una *proposta*. Es el lector qui s'ha de posar a l'altura per tal que s'arribi a l'ideal d'una literatura per a tothom. L'autor, pel seu cantó no sols ha d'evitar l'obscuritat gratuïta, sinó que s'ha de comprometre amb la seva societat i amb el seu temps per responsabilitat social.

En resum, doncs, la tesi és clara. El seu fons detallat, però, revela una preocupació essencial que va més enllà de totes i cadascuna de les parts de l'argumentació i en certa manera en prescindeix: em refereixo a la necessitat d'una renovació de la literatura cap a nous temes i nous horitzons. S'ha de fer una revisió —vé a dir l'autor— de la literatura que es fa avui al món; *en fer-ho descobrirem tot seguit els escriptors que, no vibrant amb la sensibilitat de l'època, no fan res més que intentar de servir formes velles i problemes caducs* (pag. 98). Però entre aquesta darrera situació i la que correspon a la literatura del nostre temps, s'escalonen algunes característiques que donen pas d'un camp a l'altre: són els nous mètodes narratius (preparació), la llibertat de l'escriptor (responsabilitat i moral positiva) i el sentit social més solidari (consciència del destí humà).

* * *

No he fet res més que un inventari, i potser prou desafortunat, d'un llibre riquíssim de contingut i d'

irradiació. El que hi ha de discutible —potser per excessivament «manualístic»— en l'argumentació no treu, sinó al contrari, dóna energia al conjunt. La renovació de la literatura és un fet, encara que molta gent no se n'hagi adonat o no vulgui adonar-se'n. Es evident però que amb aquest llibre i amb el sentit que té tota la col·lecció, la BIBLIOTECA BREVE fa més difícil aquesta ignorància i és més culpable de mantenir-lo tranquil·lament.

Això és claríssim en el cas de la literatura catalana, que alguns prenenen continuar sense cap de les condicions renovadores que cal exigir. *En la línia*, en canvi, uns quants autors, descobreixen, *traslladen* creuen. Llur tècnica no és una, sinó diversa, i no provenen tampoc d'un món plenament comú. Llur preparació si que és elevada en lectures, en consciència creadora, en preocupació humana. Així *Cròniques de la veritat oculta*, de Calders, constitueix un exemple insigne de la encara (!) *nova literatura catalana*; i ho és *Primera història d'Esther*, d'Espriu, o el seu *Ariadna al laberint grotesc*. Per a no esmentar sinó obres en prosa, heus ací *Abans de l'alba*, de Ferran de Pol, *El martell*, de Sarsanedas, *L'altra ciutat*, de M.^a. A. Campmany i tot el fenomen literari i humà de Pedrolo. No costa res d'afegir-hi *El mar escolta*, de Garrabou i *Tots som iguals*, d'Espinàs, així com obres de Ramon Folch i Camarasa, Josep Anton Baixeras —aquest *Perquè sí, tan recent*— i *Llibre de Cavalleries*, de PerUCHO.

Jo em permeto de suggerir que hom faci la prova de traduir algun d'aquest escriptors a qualsevol llengua. ¿Fóra difícil que ho fes la mateixa BIBLIOTECA BREVE? Per exemple la novel·la catalana més notable que s'ha publicat en molts anys —*Incerta glòria*, de Sales— és traduïda al francès per compte de Gallimard. Però cap d'aquests noms no desorientaria al lector, al d'Alain Robbe-Grillet i de Marguerite Duras, car són obres parale·les. Darrera de tots plegats hi poden haver Proust, Joyce, Kafka i Musil i tot si voleu; però el cert és que hi ha uns escriptors *nous* que reflecteixen un nou moviment literari en marxa.

* * *

Acabo. La interessantíssima obra de Werner Heisenberg *La imagen de la naturaleza en la física actual*, els treballs de Joan Ferraté reunits sota el títol *Teoría del poema* i *El Square*, de Marguerite Duras, són els darrers volums apareguts en la col·lecció a què em refereixo en aquests articles. El primer és, de molt, el més interessant, tan clar —potser de ben traduït— i tan útil en la seva transcendència. En el segon, l'autor de *Carles Riba, avui*, un dels llibres de crítica més seriosos que han aparegut en català des de *Per comprendre*, crític, traductor d'Eliot i hel·lenista, presenta un bon conjunt d'articles, entre els quals destaquen les pàgines dedicades a la poesia

Actualitat de Maragall

D'ençà del 1939, la figura de Joan Maragall continua essent motiu a Catalunya de problemes i polèmiques, a desgrat dels febles o nuls mitjans d'expressió per a plantejar-los o sostenir-les. El col·lector alemany d'una antologia de poetes europeus contemporanis considerava el «Cant espiritual» com un dels dos o tres poemes més representatius de la nostra època. Joan Triadú en la seva *Antologia de la poesia Catalana* (1900-1950) i Josep Romeu des de la revista «Arbor» donaven dues interpretacions ben personals a l'obra i a la figura de Maragall. El 1951 apareixia l'apassionant *Epistolari* entre Unamuno i Maragall, on la severa ponderació i la generositat —tan cristiana i tan humana— de Maragall contrastaven amb l'esperit flamíger i contradictori del gran basc. A tots dos, però, els unia una amistat mútuament admirativa i una preocupació obsessiva per la sobrevivència ultraterrena. Amb motiu d'aquest llibre —i també el 1951—, el poeta Dionisio Ridruejo donà a la «Casa del Llibre» una conferència propugnant la convivència cordial i ineludible entre els dos pobles que representaven els il·lustres dialogants de l'*Epistolari*.

Més ençà aparagué l'*Antologia poètica* de Maragall, triada i doblement prologada per Carles Riba. El llibre motivà una polèmica amical que serví, a més, per a destriar posicions. Maurici Serrahima, en comentar la selecció de Riba, aportà des d'*«Insula»* noves idees sobre el tema maragallí. Paral·lelament es fundà el grup d'*«Amics de Joan Maragall»*, i no fa gaire que ha sortit el volum quinzeny i darrer de les obres completes del poeta —a cura de Joan B. Solervicens— en l'edició anomenada «dels fills». He citat de memòria aquestes dades, i per això no n'he pogut precisar les dates, i estic segur d'haver omès més d'un treball o acte notables dedicats a l'autor d'*Enlla*. Però, aquest preàmbul informatiu ha servit per a remarcar l'avinentesa d'un nou homenatge que un

noble intel·lectual no català ha retut a Maragall. El Dr. Pedro Laín Entralgo donà, el 1955, una conferència al «Círculo Tiempo Nuevo» de Madrid, titulada *Las cuerdas de la lira (Reflexiones sobre la diversidad de España)*. El text d'aquesta conferència es publicà en forma d'opuscle pel desembre del mateix any. El Dr. Laín fa un estudi esquemàtic, digne i professoral del problema. Demostra com el popularisme, l'historicisme i el sentimentalisme foren els veritables motors del moviment romàntic que desvetllà la consciència dels grups lingüístics, ètnics, culturals o religiosos que, fins aleshores, havien viscut enquistats dins les uniformes i fredes estructures estatals. Recorda l'affirmació, tan pròpia del segle XXe —a la qual n'estic segur, els catalans encara donen validesa— que «els pobles són els veritables protagonistes de la història». Així —afegiríem— caldrà parlar dels «pobles units d'Europa» per contraposició a la fórmula dels «eslats units d'Europa». El Dr. Laín també estudia el fracàs de l'Estat central espanyol des del 1812, ja que no aconseguí la convivència social, i arriba al problema del «regionalisme». Reconeix que aquest va néixer perquè en tot el XIX no hi hagué a Madrid una empresa enaltidora i suggestiva de cara a tots els pobles hispànics. Critica la tossuderia dels qui a Castella no volgueren donar el braç a tòrcer (el famós «no enmendalla») i estudia i tradueix gairebé tota l'*Oda a Espanya* de Maragall, «commovedora y nobilísima» —ens diu. Parla de la gran esperança del futur que tenia el poeta i afegeix que el poema és «una interpretación insuficiente, es verdad, pero en modo alguno injustificada» del passat d'Espanya. Recordem que en l'esmentada oda s'affirma la vigència d'una llengua no castellana per a cantar l'antiga Hispània dels romans, que s'hi rebutja mirar massa el passat, vessar la sang inútil i mantenir-se en una actitud espiritual tràgica («i eren tes festes els funerals»), que s'hi fa una clara referència al desastre del 98 i que acaba amb una encesa invocació «Salvat, oh salvat de tant de mal». El Dr. Laín Entralgo lliga la visió i la crida de Maragall amb la que propugnava Ortega en un text del 1927. Finalment, demana que tots els pobles hispànics es conequin més, siguin solidaris i que «la convivencia no sea sermon, sino conducta».

No ens trobem en el lloc ni en el moment per a revisar, aprovar o ampliar les bases de la convivència hispànica que propugna el Dr. Laín. Agraïm-li, sobretot —i jo li ho he d'agrair especialment, perquè ell em feu arribar el text de la seva conferència —que hagi cercat el tema d'aquesta convivència en les fonts maragallianes. Des d'aquestes pàgines d'*«Inquietud»*, tan generoses i obertes per a dialogar en la llengua de Maragall, hem volgut remarcar un fet que en el remolí tan agitat dels darrers mesos, no havia trobat cap ressò.

de Josep Carner Quant a la novel·leta de Marguerite Duras, caldria pensar si *renaeix* traduir del francès, si no val més deixar que la minoria vagi a l'original, i reservar-se per a l'anglès i per a l'alemany, amb els quals ni l'esmentada minoria s'hi veu en cor. Comsevulla que sigui és d'agrair també l'edició d'aquesta bellíssima narració contemporània.

JOAN TRIADÚ

Barcelona, novembre 1957.

(*) Vegeu INQUIETUD, n.º 10. Sobre l'article publicat aleshores he de dir que contenia una inexactitud, car qui dirigeix la BIBLIOTECA BREVE és el senyor Carlos Barral. Ell i els lectors es faran càrrec de com fou involuntària la meva manca de verificació.

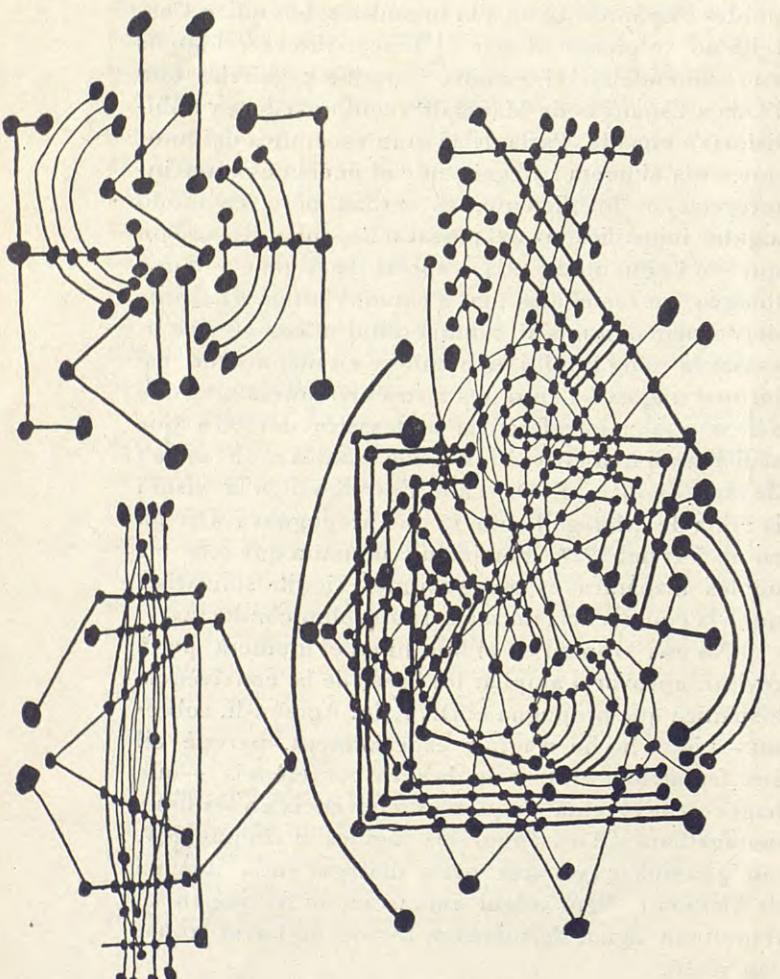
ALBERT MANENT

Fenomenología de nuestro tiempo

La clave de la significación de la música actual no nos la dará nunca el desentrañamiento de su técnica, el estudio de sus elementos constitutivos; éstos permanecerán mudos para nosotros si no iluminamos su razón de ser. Por mucho que extrememos el análisis siempre quedará incontestada la pregunta básica: ¿Por qué la música de nuestro tiempo es así y no es de otra manera?

Sólo si aceptamos terminantemente el hecho incontrovertible de que la música, como toda manifestación humana —artística o no—, es expresión de su época a través de cada individualidad, podremos sin ser perturbados por problemas de forma o por diferencias individuales, llegar a una visión profunda del sentido y de la significación de la música actual.

Así pues, sólo un camino hacia la luz puede ofrecernos: el que conduce a la música a través de la fenomenología de nuestro tiempo.

Dibujo de Picasso

¿Qué notas fundamentales caracterizan nuestra época?

1. *La gran crisis comunitaria.* — Cada hombre se ha convertido en centro absoluto del universo. Primero esta noción tuvo un carácter ascensional, casi de divinización (Nietzsche, D'Annunzio); luego en el gran hundimiento de valores y contravalores, se convirtió en relatividad e insignificancia, cuando no en abajamiento. Pero siempre con un sentido fuertemente aislacionista.

Como consecuencia social, una gran despreocupación por las tareas colectivas. Por ejemplo, ha desaparecido por completo el ingenuo sentido de escuela artística, de revelación de maestro a discípulo. Cada artista, previamente a su creación, ha de construirse su propio mundo, toda una Weltranschauung, una serie de supuestos bien distintos a los de los demás. Si el artista no tiene una intuición del mundo propia no es considerado original, y, en suma, artista.

El ansia de originalidad y de parecer diferente lleva como última consecuencia de los impotentes, a la falsificación favorecida por la complejidad y multiplicidad de los medios expresivos en uso.

La evolución de nuestra época hacia formas cada vez más exasperadas de individualismo está en abierta colisión con toda comunidad ideológica, que, sin embargo, es el único aglutinante posible para que se produzcan nuevamente corrientes vitales y culturales definidas y serenas.

¿Cómo interpretará la música este hondo aislamiento del ser humano de nuestros días, su egocentrismo su negación a toda tarea comunal? Porque éstos son fenómenos externos, y la música buscará la honda óntica que los determina.

Esa honda es la soledad. La música de nuestro tiempo rezuma soledad.

2. *El misterio.* — Podemos afirmar que el misterio, la dimensión misteriosa del universo, ha entrado en todos los terrenos con pie firme. Ya no se avergüenza ante el racionalismo, sea medieval, sea ochocentista.

Pero este misterio no es ya esa zona oscura que el racionalismo tenía acorralada y clasificada. Es una constante del universo, algo que acecha detrás del acorde musical, detrás de nuestros actos diarios, detrás de la ecuación matemática. El misterio no está, como en el Romanticismo, sólo en las cosas, dramáticamente, sino en nosotros, en nuestra observación

misma. El hombre que contempla no es ya un punto fijo de referencia, seguro, que otea las sombras. No. El observador es ahora también misterio. Y no sólo el observador sino la observación misma. La luz que proyectamos sobre los átomos para estudiarlos acúa sobre ellos e impide que los veamos con pureza: vemos los átomos más la perturbación originada por la luz nuestra, por nuestra observación, luz de la que, sin embargo no podemos prescindir.

La gran profundidad del misterio estriba, como fulgurantemente comprendió ya Heráclito, en que a un mismo tiempo quiere y no quiere ser desvelado: «Lo Uno no quiere y, sin embargo, quiere ser llamado con el nombre de Zeus». Al dar nombre a las cosas, el misterio queda apresado, deja de ser temible, está a nuestro alcance como un útil más para la explicación del mundo. Mas los nombres —esa creación de la Poesía— se gastan, y entonces escapa de su prisión como un fluido negro y espeso, y se vierte sobre todas las cosas del universo, y lo entenebrece todo; y se muestran turbias y opacas las cosas que antes eran claras y transparentes, como si sobre nosotros hubieran derramado una inmensa cucharada de sombra. Los nombres que nuestra civilización daba al Misterio se han gastado.

La música de nuestro tiempo rezuma misterio.

3. *La angustia ante la Nada.* — La nada no es ya el vacío ni la carencia. El vacío, por el contrario, es algo muy rico, poblado de posibilidades: es el abismo, el vértigo, la paz, o el sueño... La Nada, en cambio, se muestra en el desesperado estar despierto. Es la concreción de esas posibilidades cuando ostentan claramente su falta de sentido.

La Nada se nos aparece en el cansancio del trabajo cotidiano, en la esterilidad del sufrir, en el es-

Músico - Dibujo de Juan Gris

fuerzo mecánico de los hombres y de las máquinas, en el panorama sobrecogedor de la ciudad vista por la espalda, inútil y fea; en la soledad y hormiguelo insensato de las multitudes. La angustia ante la Nada es la consideración de lo estéril consumiendo el tiempo y el espacio.

Esa angustia se muestra como dejadez, abandono, aburrimiento, asco. No es la impotencia ante el misterio; es el aburrimiento ante el misterio.

Otras veces aparece como bufonada, en desaforada salida en busca del revulsivo; o como automatismo —resorte, cuerda, muñecos—, donde late la idea subyacente del movimiento sin sentido interno, sin meta, sin justificación.

La música de nuestro tiempo rezuma de esta angustia.

He aquí, pues, desvelado por la fenomenología de nuestro tiempo, lo que significa la música actual: soledad, misterio, angustia.

RAMON BARCE

Variacions d'un origen

I

La conquesta diària, tot esperit concentrat en l'alga, en la cel·lula gairebé furtiva i sense consciència, en l'organisme xop del meu possible i dinàmic demà. Des d'una pena profunda, violent al meu desig, endurar la força de l'aigua, vers la clara superfície, vers el jorn aturat en el límit precis de la mar, vers la vida en ferment que lluitava en les bultres o cap a un deure prometeic que des llavors acollia — i des del llot configurar la meva carn.

Sentir els membres com un concert de voluntats ancorades dins meu, com la marxa lenta i difícil des del fosc animal a una pausa débil, a un accent indestriat però dispost, corda, o corda prosseguint el seu impuls vers les crestes altives on morar amb el meu cor. Però sempre jo, debatut i acceptat en la forma inicial, colòs d'una eterna esperança fosa en la cendra de milers de fogueres solcant la meva pista, home, esperit sense furor quan la selva em tancava, ira final quan l'au moria per renéixer de nou.

II

Història d'un cor, hora final.

Algú cridant a fora, algú, passa emperosida, des de l'altura a fer-se amatent mentre les bèsties em renegaven.

O concís i concretat, totes les veus dels meus fills, encara jo, segurs en mi, en la cursa embriaga muntanyes i planures enllà, cercant-se en mi mateix, des d'un altre vessant cercant un sexe nou on madurar en la deu tèbia, un sexe exacte a la meva fam, i oposat, un altre cos vingut d'una memòria d'insecte, d'una habitud de planta, d'un reptar llefiscós en els límbs de l'aigua enclotada. Perseguit, o botxí, l'au, exacta mesura d'un somni, em duia vers els passos perduts en l'altura o vers la femella olorosa, dividint-me ja, enemic; em duia, fènix que jo no aprendria a evitar, ordre, sageta d'una cursa impossible al vol del temps, a través de morts i naixences, de vida sense pietat, d'un incansable raure en la terra, sense descans, o d'un enfilar-se absent cap a la crida del sol: em duia al tràngol on fermenta l'estèril llibertat.

III

No he elegit l'ànima, i res no és elegible.

Heus-me ací, lliurat a l'au sorgida d'una norma avesada, presoner de mi mateix, des de les llindes precàries d'on fui projectat.

Heus-me ací, morador de jardins, vingut de les lianes del bosc a traç de mi mateix, fugitiu de les roses salvatges, dels troncs gegantins, de les fulles carnívores, o del llop que he dominat; heus-me ací, concentrat en un cor, en el palmell obert que abans fou urpa, xarxa mentidera dels peixos, trampa posada a la creu innocent de les branques, ona devorant de lluminàries, jo mateix la meva víctima; heus-me ací lliurat a l'au que em portava.

Però res no és elegible i el meu camí des dels brulls m'ignorava la voluntat. Potser em volia impalpable, oreig, pluja a mig aire o perduda en el ventre en desori del mar; potser em volia animal travessant apressat els deserts per morir a sol ixent al peu de les muntanyes; potser em volia aquesta arrel per sempre subterrània que es peixa d'amor en la nit abundant de la terra...

IV

Jornada sense fi, ja tinc la sang i no hi renuncio; ascendeixo, torrent gairebé il·limitat, al jou del meu ser, omple els vaixells interiors que ancoren de nit o salpo en les fràgils naus de la pròpia aventura, sempre secret i anterior a tot líquid, sempre bridat La sang com una esposa, i jo perdut enllà d'aquesta saba, colpejant una altra conca, servent i desvagat vell monstre decantat amb lentituds de casa gran, austèr però encegat al canvi d'estacions.

Sang nova!

Filtre les venes d'una bèstia que pugna amb els seus límits, i cel amunt, au que m'anima, emprenc camins vers la meva progènie.

Jo, d'aquesta sang una altra fera, començo eternament la mateixa experiència, reafig el dolor, infant sense indulgència, indispensable vivent d'una ruta comú.

Tinc la sang i la conservo, balsam nocturn quan exploro els filams del meu ser, cleda al meu goig o tempesta sense conclusió quan ja tot m'inunda, quan un món reposa, inabastable i l'exili dels morts s'affirma al meu damunt.

MANUEL DE PEDROLO

Una interesante publicación municipalista (*)

En nuestra ciudad, ha existido de antiguo una extraordinaria inclinación a todo cuanto representa aportación a la cultura; los trabajos jurídicos no están excluidos de esta tendencia, y así vemos que vinculados al glorioso nombre de Vich se destacan en la juridicidad catalana los nombres de Cassadó, Cortada, Gallissá y sobre todo el insigne Jaime Callís, verdadero exponente de la cultura jurídica medieval, en la confederación Catalano-Aragonesa, como estrella de primera magnitud.

Dentro de la línea jurídica lícense cabe situar la obra que comentamos, que editada por el Patronato de Estudios Ausonenses, ha publicado nuestro conciudadano Secretario del Exmo. Ayuntamiento, Don Juan Durán Noguer, obra de gran interés para el estudio de nuestro municipio, y manual indispensable para juzgar y estudiar la historia municipal de la Cataluña Medieval, ya que el Derecho Local Lícense queda prácticamente agotado en esta documentada exposición que D. Juan Durán ha realizado, y de la que constatamos el delicado extremo de haberla dedicado a su Ciudad natal.

El interés que tiene esta obra, siendo mucho, lo tiene aun más para los lícenses. En gracia al destino de estas líneas—una revista artístico-literaria—nos será permitida una cita que sin duda aclarará nuestra postura emocionada, poco corriente en libros de historia. Dice Leopardi: «Hallándonos en sitios donde hayan pasado cosas memorables por sí mismas o con relación a nosotros y diciendo: Aquí ocurrió, nos parece que estamos más cerca de estos acontecimientos». Efectivamente, lo que escribe el poeta italiano, nos ocurre con los acontecimientos que nos son relatados y nos hacemos pártepices de las reacciones de aquellos ciudadanos antepasados nuestros.

De la enumeración del índice (El poder, político - Episcopado y Vich.-Antecedentes municipales vicenses.-El régimen municipal de Vich en la Partida Real.-El régimen municipal en la Partida de Montcada.-Unión de la Ciudad.- «Clima» de la Monarquía Alfonsina.-El Privilegio de Alfonso V el Magnánimo: 1.º Sentido cultural; 2.º Sentido jurídico.- El Privilegio de Alfonso V (transcripción y traducción).- Evolución del régimen municipal lícense.- Resúmenes de Privilegios municipales de Vich (1475-1710).- El Decreto de Nueva Planta) se comprende ya lo completo del ciclo municipalista, que abrió el Obispo Godmaro el año 889, y que cierra el Decreto de Nueva Planta de 1716, objeto de la obra de Durán Noguer, que descansa fundamentalmente sobre el privilegio que dió a la ciudad de Vich Alfonso V el Magnánimo, a 22 de Septiembre de 1450, implantando un régimen municipal a la recién unificada ciudad de Vich, que al impulso de la monarquía alfonsina se liberó del poder feudal, y de cuyo contenido entresacamos los siguientes párrafos:

«Como dice Max Scheler —*Sociología del Saber*— es siempre el *poder político* dominador de la sangre comúnmente en la forma monárquica —la más perfecta de las formas de gobierno— y casi en todas partes con ayuda de las capas relativamente inferiores el que produce aquella nivelación de antagonismos de sangre, raza y familia, constituyendo el punto de partida de la evolución institucional en el Occidente Europeo.

En esta obra vamos a estudiar una institución de una manera sucinta y aún circunscribiéndola en el espacio y en el tiempo. La institución: el Municipio. Espacio: el área geográfica lícense. Tiempo: el siglo XV.

El Municipio Lícense alcanza su plenitud histórica en el Derecho Municipal en su marcha angosta de desenvolvimiento en un *corsi ricorsi* de esplendor y servidumbre, cuando Alfonso V el Magnánimo estipula con la *Universitat* y Ciudad de Vich el Privilegio de 22 de septiembre de 1450 por el que el Municipio de Vich, de uno cualquiera de una Ciudad Catalana cargada de Historia, se trueca en depositario de uno de los más notables e interesantes cuerpos del Derecho Municipal Catalán.

El Privilegio de 22 de septiembre de 1450, emanación del *poder político*, conferido a la Ciudad de Vich, constituye visible forma plástica de la nivelación, en dicción scheleriana, de antagonismos, rivalidades e intereses ciudadanos en el régimen de la Municipalidad Ausonense.

Y este Privilegio publicado en forma crítica, constituye el eje de esta obra cuya finalidad no es otra, que la consideración histórico-jurídica de las normas que regularon la actividad de nuestra municipalidad anterior al Decreto de Nueva Planta».

La obra lleva un fino prólogo de D. Alberto Gálego Burín, Secretario General del Instituto de Estudios de Administración Local, en el que se ensalzan las virtudes lícenses, guardadoras a través de los siglos del más alto amor a todo aquello que proporciona satisfacción al espíritu.

Agradecemos el envío de este libro, que sitúa a su autor en un destacado lugar en los estudios municipalistas históricos.

R. T. VILA

(*) Juan Durán Noguer.— El Régimen Municipal de Vich anterior al Decreto de Nueva Planta.— Patronato de Estudios Ausonenses.— Vich.

Entorn de Ramon Llull

Anotem una victòria més a la gloriosa trajectòria del «Lul·isme» a casa nostra. Es tracta de la publicació de les «Obras essencials de Ramon Llull», ara iniciada per l'Editorial Selecta, la qual al seu torn ratifica novament la prestigiosa posició assolida gràcies als múltiples encerts de totes les seves edicions. Aquesta vegada és l'oportunitat, la mereixedora de l'aplaudiment, (això dit sense cap intent d'escatimar valor al treball realitzat pels preparadors de l'edició i als estudis anexos, realitzats pels més competents especialistes). Cal que P. Llull enveixi les mans i la ment dels lectors catalans, i d'aquest recull de les seves obres podria valer-se'n com a vehicle. Es tòpic afirmar la vigència dels clàssics; no ho és, però, la vigència mateixa, i menys quan és la qualitat interna —extraliterària— la que se sosté perdurablement sòlida.

Es en veritat colpidor, l'examen de la personalitat del gran mallorquí encimbellada —essent-ne fonament— en la història del pensament europeu, del qual en presideix la naixença, en travessa el firmament i en segueix encara la moderna ruta petjant-la amb força i polèmica. Fronteres enfora és el geni enciclopèdic: teòleg, filosof, poeta, novel·lista, lligam de cultures, predicador d'infidels —i fidels— aventurer... A Catalunya és més: és el pare, en sentit estricto, de les lletres i cultura catalanes, que arriben per ell mateix, gairebé precoçment, a la maduresa. La seva prosa catalana desbanca legítimament un llatí imposte per a expressar la nova empenta espiritual del s. XIII. Més, fou d'aquells homes (Eugenio d'Ors ho remarcà) que en construir o desvetllar una llengua, desvetllaren o construiren una nacionalitat.

La rica fecunditat de l'autodidacte conservada en més de doscents títols, la seva extraordinària vitalitat esmerçada en la Cristianitat amb crítica i impuls organitzador, que el portà a l'arriscada empresa per la moreria, troben explicació justa, només en la follia, «l'ofici de foll» que havia escollit. Follia d'amor, la única clau que obre la complexitat del nostre Barbaflorida. (v. 96 del «Llibre d'Amic e Amat»). L'Amor vertebrava tota la seva activitat. Es la gran dèria que deriva en dèries de reformador, d'apologeta, d'evangelitzador. Tot és sotmès a ella. La vehemència del trobador i l'home de món, per la conversió, es resol tota en vehemència religiosa i lliurament a Déu.

I tanmateix, dins la vida atrafegada del Beat, hi endevinem un reducte de pau i neta soledat. Es el fenòmen constatable en tots els homes del seu temps: llur activisme va armat amb períodes de meditació.

Fou potser a Miramar on Ramon verificà el primer terme del proverb: «Contemplata aliis tradere». Sobreto tot allí gustà el contacte familiar amb Déu, que és el patrimoni comú a tots els místics. Els «Llibre de Contemplació» i «Llibre d'Amic e Amat» ens l'asseguren en lloc preeminent de la mística universal. En canvi, els seus escrits en vers cal entendre'ls com a fruit de l'home que surt de la contemplació, brunzint, per a llançar-se a l'acció. Així la tria de rima i metre respon a llur força persuassiva.

L'índex de problemes plantejats a la teologia de la mística presenta el de les relacions d'enteniment i voluntat en la contemplació. La vida religiosa de R. Llull fou una síntesi de les potències anímiques integrades vers i en la possessió de Déu. Déu és en ell o ell és en Déu —tant se val— per un amor comprensiu o un enteniment amorós. L'enteniment, però, es reserva la prioritat en aquesta conquesta que és l'ascensió mística (v. 18). Fins l'amor, per una mena de redundància, és matèria de coneixement en el misticisme lul·lià. Així robada la voluntat per a un objecte més alt, l'home sencer s'eleva a la inefable unió, a la qual convergeixen l'aplicació de les potències de l'ànima i l'exercici dels sentiments espirituals.

Llull a més, aprop com està de la teologia patrística decantada cap al neoplatonisme, en guarda d'ella l'atenció a la vessant divina de comunicació del ser i rehabilitació de la humanitat —així divinitzada—, i n'evita el perill monístic que comporta la concepció neoplatònica. Talment, l'ordre de les coses en llur pureza original, i l'obeeixen fresques encara de natura incontaminada. El místic, ha escrit Carles Riba, no ha de fer sinó posar els ulls damunt les coses per a conèixer-les en llur essència i llur ordenació. I perque les coneix, ha d'estimar-les en la pura noció de criatures, ha d'estimar-les franciscanament.

Realitat sobrenatural, la vivència mística traspassa el llindar psicològic d'experiència —ella que és per l'experiència— i això la fa inefable. (II Cor. 12,1) Mes el místic, home cristia, configurat amb Déu per la gràcia, present en la idea que Déu té d'Ell mateix, obté per la creixença de l'hàbit de fe, un aprofondiment correlatiu en el sobrenatural. La tenebra lluminosa no s'esquinça perquè acompaña la condició humana, s'hi endinsa, però, apropiant-se a la immediatesa de la veritat última.

Es per això que l'experiència mística constitueix per a l'il·luminat la màxima experiència intel·lectual.

RICARD TORRENTS

Espíritu y materia en el cine

Jamás en el mundo del arte se había dado el caso de una más profunda transvasión de poderes concediendo a la materia un valor subjetivo de más envergadura potencial que el espíritu que la forma. Siempre se había tomado el mundo físico y sus hechos naturales, meteorológicos, síquicos, sociales, biológicos, circunstanciales, raciales, etc., como elementos dignos de ser transformados y embellecidos por el arte humano. La materia era apenas una forma aparente de la que se servía el artista para la génesis creadora de su arte verosímil y externo. Mas no porque la materia otorgase un poder de creación estética, inconcebible en su pasividad anímica, sino simplemente porque con ella se nos manifestaba ese mismo poder de invención de nuevas formas supeditado a la expresión interior.

Pero está visto que en este decepcionante mundo del siglo XX, el siglo de la bomba atómica, con todo ese cortejo de admiración y de veneración que el mundo siente por todo lo técnico y simplemente físico, vanamente material, no podía admitir otra concepción del arte que el sentido que se desprende de las percepciones más insustanciales y superficiales radicadas en la materia bruta. Para la exposición y demostración de las vivencias ocultas del espíritu humano, había sido considerada necesaria hasta la fecha la materialidad de las cosas sensibles, pero se creía honradamente que el factor primordial en este conjunto era el signo distintivo del espíritu del hombre. La materia era el factor pasivo que esperaba el sentido dinámico de la acción estética para que nos mostrara todas sus posibilidades de belleza.

La ciencia pragmática ha quebrado la conciencia de grandes sectores de la sociedad que en épocas pretéritas tuvieron el honesto juicio de hacer la dis-

Mujeres soñadoras

tinción entre lo bello y lo útil. El instinto troglodita y utilitario dominante se ha convertido en una medida pulsora del éxito artístico juzgándolo desde el punto de vista del resultado financiero de la explotación comercial de las obras producidas. ¿Teoría, arte, espíritu? Sí, todo eso está muy bien, se piensa, pero ¿qué vale todo ese amasijo de irrealidades y de fantasías al lado de tantas y tantas apetencias de signo positivista? A este propósito, recuerdo el asombro y la pena que me produjo un amigo, quien al conocer que una jovencísima escritora francesa había obtenido varios millones de francos por la venta de su primer libro, lamentaba, con toda crudeza y sinceridad, «haber hecho el tonto», pues entre las diversas maneras de hacerse rico, jamás había sospechado que el oficio de escribir novelas también pudiera ser lucrativo.

Lo curioso (y terrible) del caso es que si nos situamos sobre el mismo campo de la física donde tan trascendentales descubrimientos se vienen realizando diariamente, se suele conceder asimismo la máxima importancia a todo lo concerniente a ese mundo infinitesimal que partiendo del átomo se llega a las seis dimensiones que deben ser creadas para comprenderlo en toda su magnitud y, se olvida frecuentemente que todo ese incommensurable mundo del espacio y de la materia tiene un punto de partida en la mente del hombre, en el espíritu humano, en la abstracción, en una simple teoría.

Las posibilidades materiales pueden facilitar una más rápida concreción del pensamiento y del arte, una mayor difusión de sus realizaciones prácticas, pero sin el espíritu creador del hombre, los árboles, las piedras, el hierro, los vegetales, etc. seguirían siendo lo que son en plena naturaleza, esto es, elementos potencialmente transformables en objetos útiles, o con posibilidad de ser idealizados en bellas efigies que ningún otro ser viviente ha sabido crear.

Este es el desgraciado caso del Cine. Se ha concedido un irracional valor humano a la materia (celuloide, cámara, elementos plásticos); se ha reconocido un prestigio de autenticidad a los hombres que la emplean con fines técnicos o espectaculares (ingenieros, operadores, directores); y, en la más absurda y descabellada reversión de valores esenciales, hemos despreciado y aún olvidado la calidad del espíritu, la fuerza que dimana de la voluntad, el sacrificio plegado a una ilusión, la poesía que brota del corazón del hombre.

TOMAS GALANT

Rashomon

L'«ALTRE» PARIS

CARTA OBERTA AL JOVE
PINTOR DE CASA NOSTRA,
QUE PER PRIMERA VEGA-
DA PASSA LA RATLLA

*Ptit peintr' de trottoir
peint le ciel de Paris
sur le Pont Notre Dame ..*

*Mais Paris c'est pas ça
Le tableau de Paris
c'est celui qui s'peint pas*

(D'una cançó de Mistinguett)

Un tòpic de París: Saint Germain des Prés

Amic: T'imagino preparant les maletes. Per a tu, aquest, és pràcticament l'aconteixement més important de la teva professió. Més important, n'estic gairebé segur, que la primera obra pintada als catorze anys i fins i tot que els teus inicis d'expositor en una qualsevol col·lectiva-combat del teu propi cenacle.

Amics i familiars et faran les darreres reflexions. Els teus, et parlaran de París d'una certa manera, en dir-te «ADEU». I et recomanaran sobre tot seriositat i bona conducta. Se n'han sentit a dir tantes coses de la vida de París i les seves demoniaques temptacions..

Se t'acompanyarà a l'estació i et demanaran, sobretot, d'escriure, amb mitja llàgrima i mocador a la mà.

A l'arrancar el tren, començaràs a sentir-te quelcom d'important. Sol, o voltat dels quatre del teu compartiment, carregaràs la pipa amb gest més seriós que mai — París no és cosa de riure —. En ésser a l'altre costat de la frontera, ben assegut en tren francès, et semblarà que tot el passat queda molt enrera. La primera obra dels catorze anys i l'exposició col·lectiva del teu poble. Compraràs el primer tabac «estranger» —gauloises, escaferlatta o gitanes— que et semblarà caríssim i començaràs a decapitar el primer mot francès.

A mig camí de París, cap allà a Limoges, el tren s'omplirà. I pot molt ben ser, que al costat teu s'hi

assegui un bon «citoyen» amb ganhes de parlar. I, és molt possible, gairebé segur, després d'haver-vos mutuament convidat a fumar, us poseu a comentar el règim i la política de cada un dels dos països. Acabareu, no m'estranyaria gens, parlant d'art. Tu li faràs saber que ets pintor i que, per això, vas a París. Ell, abans de fer planxa, et demanarà respectuosament de «quins» ets. Si dels de Picasso o dels «altres». Tu, naturalment, diràs «dels» d'en Picasso i allavors ell et respondrà que, en això dels quatre ulls i tres nassos, ell no hi entén res.

Abans d'adormir-vos i d'apagar el llum, tu, mig quixot, mig apòstol, hauràs fet, a fi de bé, un bon discurs d'història, art, escoles i estils, de resultats totalment estèrius.

Us direu «bona nit», ben amics, però. Primament perquè ell «bon vivant» —i en el fons amb força lògica, cal reconèixer-ho— pensarà que el vostre desacord estètic no alterarà sensiblement el seu règim de vida. I segonament perquè l'hi hauràs ben fet comprendre que, en Art, la capital del món és París. I això, encara que completament indiferent a la matèria, l'haurà afalagat bastant. ¿Qui no és «chauvinista» en el fons?

Arribaràs a Austerlitz, maleta a una mà i cavallet i caixa de pintures a l'altra. I jo no seré a l'estació a rebre't. No hi seré, expressament, intencionadament.

Perquè vull que siguis tu mateix qui t'espavi'l·lis. I perquè no voldria, en absolut explicar-te l'«argument» de París, abans que tu no l'hagis descobert.

La visió general- urbana, turística i climatològica, corresponderà segurament del tot a la imatge que te n'havies fabricat. El cel et semblarà d'un gris molt «impressionista»; les teulades, les xemeneies i les cases et recordaran molt i molt el René Clair 1930; i la gent barrejada, diversa i variadíssima. vinguda dels quatre punts cardinals, et farà girar més d'una i més de deu vegades. Crec que, en un començament, el cap et donarà voltes i que, en els teus dintres, pensaràs que la capital... «és molt gran».

Prendràs el «metro»; t'equivocaràs o no de correspondència i arribaràs al primer hotel. Més tard, no gaire més tard, començarà per tu la descoberta de París.

De moment, faràs els Museus. Una mena d'obligada i respectuosa visita als avant-passats. Estic segur que en sortiràs engrescadíssim i que immediatament escriuràs als teus amics «d'allà baix», a aquells que tant desitjarien acompañar-te, explicant-los-hi el que acaba de passar pels teus ulls. El misticisme de Van Eick, la profunda penombra de Rembrandt, el traç de pedra-proa de vaixell de la dona alada de Samotracia; l'escriba assegut; l'encès mosaic-serpentina de la pinzellada Van Goghiana i el divisionisme geomètric Cezanniana. Els hi parlaràs, també, de la serenor ocre-gris i violeta de Braque, del violent monumentalisme Picasso; de les arquitectures planimètriques de Mondrian i dels malabarismes poètics quintaessencials de Klee.

Fins així, tot anirà bé. La impressió del teu primer contacte amb l'obra directa haurà estat fort, però no hi haurà hagut «sorprisa». La quasi totalitat de tot allò que acabes de veure, ho coneixies ja per reproduccions més o menys fidels o ben fetes. Sense temença pot parlar-se ja de tots aquests noms fins ara dits «moderns», com de gent d'ahir, «clàssics» ja

El problema se't presentarà demà. Just quan et proposis entrar a la primera galeria d'art i fer-te teu, tal i com ahir vas fer amb els morts, al Museu, tot allò que de viu pot haver-hi en les generacions actuals.

Perquè, jo crec fermament, que la descoberta d'aquell París «capital mundial de l'art» que, ple d'entusiasme, tu encensaves parlant al teu veí de tren, ara, en ple «clima», se't farà bastant difícil.

Les grans quantitats de botigues de tela pintada i sales d'exposicions, saturadíssimes del més baix i poca-solta «cromo» comercial, et deixaran perplex. Car no creguéssis pas que la casa de pagès, el caminet sota la pluja, el ram de flors decorativíssim i la noia nua —estúpidament nua— i el bodegó de llebre, pernil i plec de tovalló, sigui fruit exclusiu de la creació artística del nostre país. No. Això és patrimoni de tot el món; i sobretot de París. Malauradament, de la mateixa manera que en «vers» —dic en «vers» i no en «poesia»— a casa nostra existeix el «Mestre en Gai Saber» floralesc, de dubtosíssima qualitat literària, París dóna una bona xifra de mediocritat, «clixé» i «pompierisme».

Com a bon centre turístic, el gros botiguer parisenc explota fins al moll de l'os la llegenda del París de la «belle époque». Aquest és el comercialisme montmartrià tronat. L'altre, de molta més envergadura, és el que hom realitza a les galeries d'anomenada i en el qual intervenen marxants de pes. En ell el «tot» consisteix en llançar una obra quantiosíssima i un nom que pugi fort. L'èxit, més que per la qualitat, està llargament assegurat per la quantitat i el «tapage» publicitari,

Davant aquest espectacle, ben cert que més d'un vespre te'n tornaràs a l'Hotel assedegat i sense gaires ganes d'obrir mai més la teva caixa de pintures. I et demanaràs, bastant desanimat: I això és París?

* * *

I jo et responc: Si; això és París... Això i una altra cosa. Aquest que acabes de veure és, justament, l'aspecte banal i «tape l'oeil» del París que tu no has descobert encara i que és el que, en realitat, justifica aquella creença teva que el situava a l'avant-guarda espiritual del nostre segle. No oblidis que, al costat dels mil aparadors farcits de pintura de la que n'hi ha més, trobaràs a París vuit o deu galeries de primeríssim ordre, amb l'exposició constant de l'obra dels millors mestres actuals. Et recomano i aconsello que les busquis. No perdis massa temps amb totes les altres, encara que els diaris en vagin plens i que la propaganda en digui moltes coses. ¿Em demanes quines són?

No ho faré. Tu, que arribes ben disposat a l'estudi sincer i seriós, prou que hi faràs cap. Després, ja en parlarem tant com vulguis. Crec que estarem d'accord.

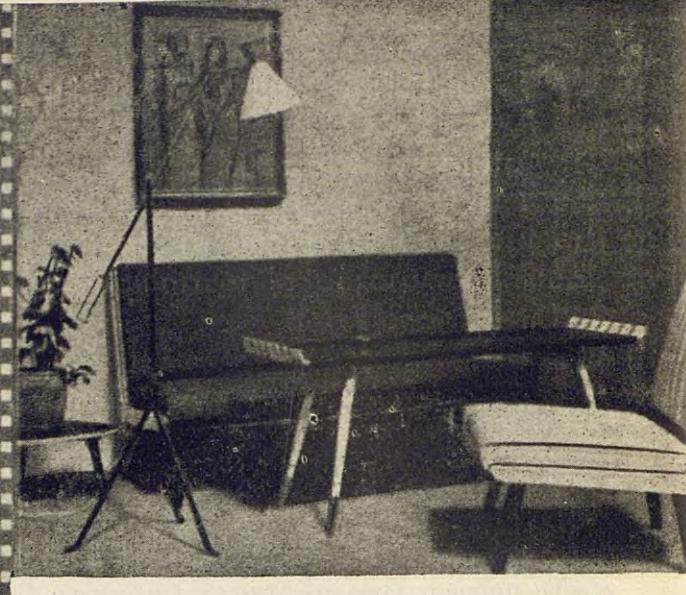
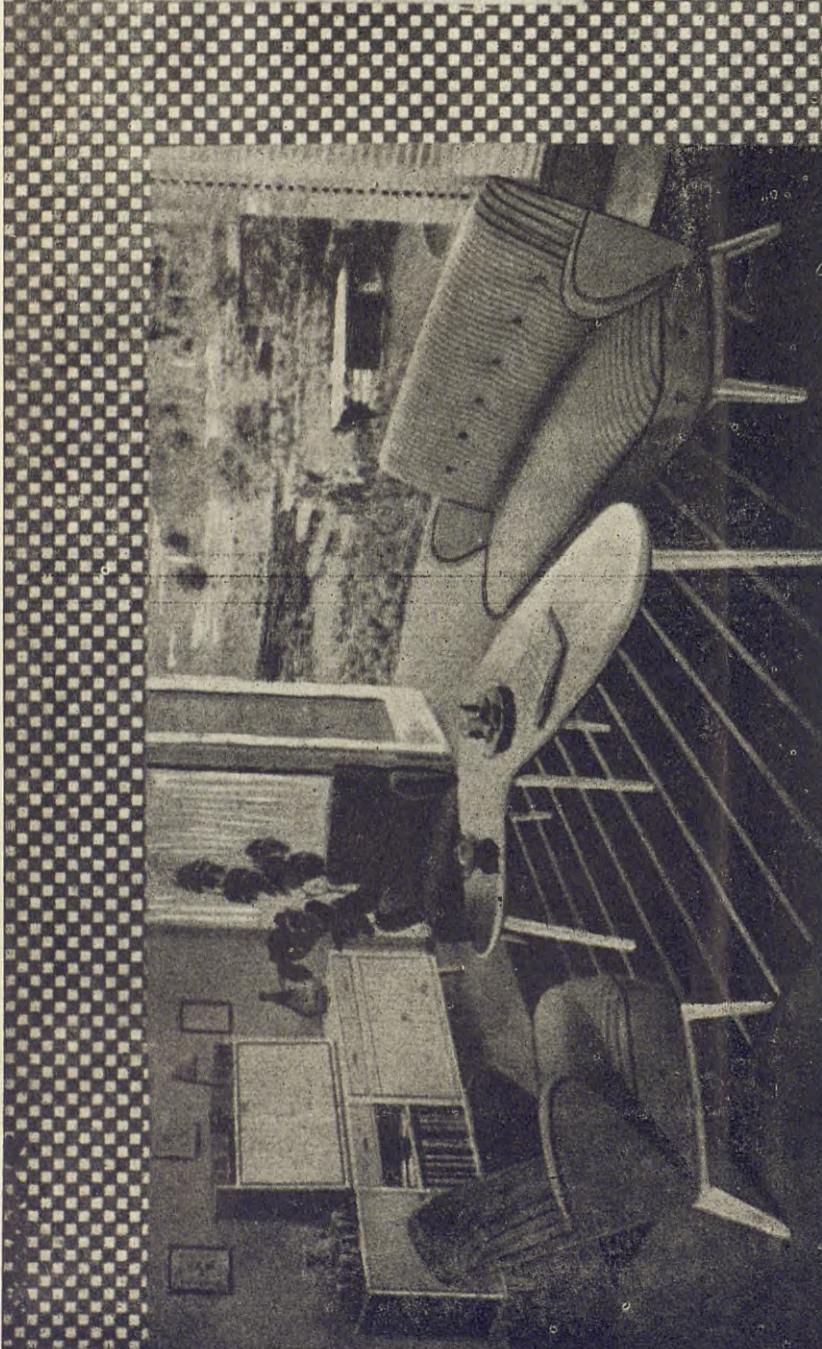
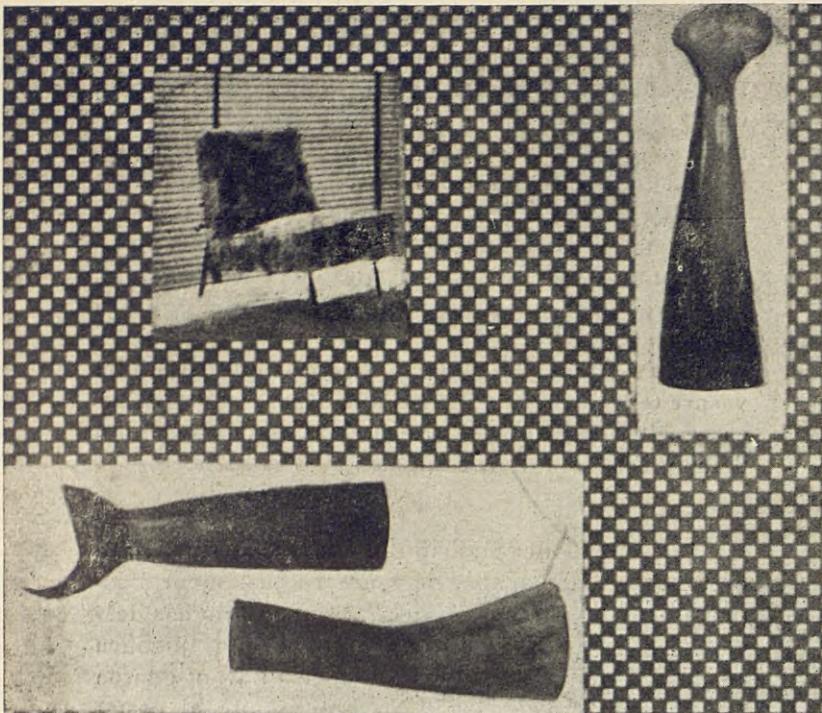
Entre tant, mana si en alguna cosa et puc servir. Teu.

VILA CASAS

Caen, tardor de 1957.

...i un altre: "Le Moulin Rouge"

Para el mueble funcional no basta
un buen ebanista

El buen mueble es producto de un
estudio del hombre

Acuda al especialista

...nuestra empresa fué la primera en
popularizar la decoración actual de
Barcelona

- + Equipo de decoradores y dibujantes para estudiar y plasmar sus deseos.
-
- + Organización completa para construir y acabar nuestras creaciones.
-
- + Exclusivas -según diseños propios- de cerámicas, hierros, lámparas, tapicerías ..
-
- + Proyectos y realizaciones de establecimientos industriales.

Trate a su ropa como

con la

LAVADORA **Colder**

Noticiario

Homenaje merecido.- En la biblioteca popular Jaime Balmes, de la Diputación Provincial de Barcelona, se celebró una velada artístico-literaria, en el transcurso de la cual fué entregado un pergamo a la Sra. D.ª Elvira Bozzo de Caralt, con motivo de sus bodas de plata como bibliotecaria en Vich. En el certamen literario obtuvieron premio nuestros colaboradores Mosén Ricardo Torrents y Juan Nuri Casals. La brillantez del acto se vió resaltada con la presencia de las autoridades civiles y eclesiásticas.

Premio de novela «Biblioteca Breve».- Al bien ganado prestigio de que goza esta colección, hay que añadir su enorme actividad, siempre en crecimiento. Ahora anuncian un concurso de novela dotado con 30.000 pesetas, figurando en el jurado personalidades de la más completa solvencia literaria. Tene mos a disposición de nuestros lectores las bases por las que ha de regirse este concurso.

Tertulia.- Calificamos de magnífica la actividad desplegada por este grupo de artistas rodenses, que en los últimos días ha ofrecido dos sesiones de Cine-Club y varias representaciones teatrales, descollando la perfección de M.ª Dolores Ribas, Miguel Martí y Ramón Corominas. Además, en sus reuniones, se respira una atmósfera artística muy enviable. Poetas, escritores y otros artistas gozan de un clima idóneo para mayor satisfacción del espíritu. Agradecemos a su componente, nuestro buen amigo Miguel Vilar Blanch, la atención de tenernos al corriente de tales actividades.

Cine-Club.- Al finalizar el año, ha quedado definitivamente constituido en nuestra Ciudad el Cine-Club Vich. Esta nueva agrupación de carácter artístico-cultural asocia a la Ciudad de Vich al ya extenso movimiento de los cine-clubs españoles, cuya labor para encauzar el gusto del espectador hacia un auténtico concepto del arte cinematográfico se muestra como sumamente eficaz.

El Cine-Club Vich tiene proyectadas para el próximo mes de Enero dos sesiones de cine-fórum con las que comenzará su regular y periódica actuación.

Deseamos a la naciente sociedad éxito y acierto en el desempeño de su misión.

Trienal de arte de Alejandría.- Próximamente se inaugurará este importante certamen con

excelente participación española, entre los que destacan nuestros buenos amigos y colaboradores, el escultor José M.ª Subirachs y los pintores Juan José Tharrats, Jordi Mercader y Manolo Millares.

La escuela literaria Leridana.- No hace mucho, en el Instituto Francés de Barcelona tuvo lugar un acontecimiento pictórico que para Lérida ha señalado un solemne hito: la presentación al público de un grupo de pintores y escultores leridanos con una personalidad incuestionable. Esto fué posible gracias a la existencia de lo que muy bien podríamos llamar escuela pictórica leridana y que integran Trepat, Ibàñez, Sirera, Cristófol y Minguell.

Pues bien, paralelamente a esta realidad pictórica está creciendo en dicha provincia lo que podríamos llamar escuela literaria leridana. Pero es que frente cualquier suspicacia podemos oponer esta realidad rotunda: alrededor de un valor indiscutible de nuestras letras —Manuel de Pedrolo— han cristalizado y se han orientado unas inquietudes literarias que, en parte, ya han dado sus frutos públicos y que, en el momento oportuno, darán a conocer obras de valores muy apreciables. Por ahora forman parte de este grupo, al lado de Manuel de Pedrolo, que es el aglutinante directriz, escritores como Miguel Lladó, J. Vallverdú Aixalá i Guillermo Viladot Puig.

No vamos ahora a descubrir ni comentar la portentosa realidad literaria de Manuel de Pedrolo. Es de sobras conocida del lector —o debería serlo—. Para nuestro propósito basta concretar que ha sido por influjo de su poderosa fuerza creadora —tanto narrativa, dramática, como poética— como se ha hecho el milagro de aunar, partiendo de un mismo impulso autóctono, una misma palpitación artística, orientada hacia una universalización del cometido literario, en el sentido de aceptarlo y profesarlo bajo unos horizontes amplísimos y en todo momento vinculado con la dimensión humana de nuestra época. Claro que aún es prematuro hablar de características de grupo, generación o escuela. Si en su día se hace, estas características habrán de estudiarse a tenor de las más influyentes y derivadas de Manuel de Pedrolo. Deberá ser así —y en su aspecto incipiente es así ya— porque bajo el común enfoque del fenómeno literario, el grupo profesa ideologías muy dispares dentro de una magnánima actitud intelectual y social.

De momento no creemos que se pueda decir mucho más sobre la escuela literaria leridana. Pero cumplimos un deber al dejar constancia de la misma. Otro día hablaremos de algunas de las obras de este grupo.

Casa Penadés

C. Manlleu, 28
Teléfono 1302

NEUMATICOS

VICH

LIBROS RECIBIDOS

«LOS GRANJAS VAN AL INFIERNO». — Frédéric Dard — Editorial Albor.

Si el «suspense», el clima de angustia, la congoja, son el polo magnético que debe informar toda novela policiaca no cabe duda que Frédéric Dard se ha encumbrado por méritos propios al pináculo de este difícil género narrativo.

La apasionante historia tiene una introducción que ya es una promesa de las emociones que nos son reservadas: «Hay momentos en que no tiene la menor importancia ser policía o maleante; en tales momentos no significa nada encontrarse en uno u otro lado de la barricada ¡Ya no hay barricadas! no somos más que dos hombres ¡Dos pobres hombres perdidos en lo más hondo del infierno!»

La obra viene valorada por unos diálogos restallantes y un vigor psicológico en la descripción de los personajes, que puede párangonarse con las más ogradas creaciones simenonianas.

Avala la obra que comentamos una excelente traducción de Federico Vidal.

«EL CAMPEON». — Frédéric Dard — Editorial Albor.

Este autor que goza de tanto crédito en Francia, donde ha cosechado merecidos galardones, nos ofrece una narración electrizante de los manejos turbios que, según confiesa el autor, por fortuna, no abundan en el ambiente pugilístico.

El título original es «On n'en meurt pas» y la traducción, muy cuidada, es de Rosa Eliás.

«ABANS D'AHIR». — Rafael Tasis — Biblioteca Selecta.

La novela de una época precisa (1901) de la sociedad barcelonesa, inmersa en las luchas políticas y sociales que aparecieron en la ciudad, en el momento de su más fuerte transformación.

Tasis nos describe una serie de tipos muy humanos, que luchan con sentimientos, atañe de negocios, conveniencias sociales e influencias políticas. Tres hermanos, hijos de una familia bienestante, ocupados por problemas de diversa índole, cuya solución queda patentizada en el distinto desenlace, de una lógica aplastante.

La intención moralista de la novela se evidencia a lo largo de unas situaciones, evocadoras de costumbres y psicologías, trazadas con agudeza, recreándose en la pintura de ambientes, bañados en la más tierna poesía.

Muchos se identificarán con la familia Bernat, cuyas cuitas han sido comunes a gentes que hemos conocido y con los que nos podemos topar a la vuelta de la esquina.

«EL CERCLE DE LA POR». — Ferran Canyameres — Editorial «Nereida», 1957.

La prosa sabrosa y rica de Ferran Canyameres, el gran cantor del Vallés, autor de cuéntos, dramas y biografías, halla su más feliz expresión en «El cercle de la por», obra dramática valiosa por la doble vertiente en que se desenvuelve. Al drama interior se opone otro exterior. El uno es consecuencia del otro, desde luego, pero hay que agradecer este saber perfilar en personajes bien acuñados el impacto de un problema que trasciende al planteado por las circunstancias precisas y escuetas que dan su origen a la obra teatral.

A un ritmo feliz que acredita la pericia y la experiencia de su autor, más de media docena de personajes, hombres y mujeres, viven en la prisión de su ser la gravedad de un conflicto que alcanza toda su pujanza en el momento de la muerte del héroe, cuando el singular personaje que es Mitra confirma la horrible verdad.

De cuadro en cuadro, la tragedia se afirma y el miedo, avasallador, irrumpie en las almas hasta desbordar en el llanto y las oraciones de la madre y la prometida. El miedo al que se sacrifica la vida del hijo; el miedo, patrimonio eterno de los hombres, que solo el sacrificio libremente consentido puede vencer.

El mejor elogio que podemos hacer de la obra es decir que nos gustaría verla montada en nuestros escenarios.

«SOC UN ASSASI». — Xavier Benguerel. Nova Col·lecció Lletres — Albertí, Editor. Barcelona.

Un complejo de culpabilidad, por otra parte bastante justificado, que obsesiona al protagonista de la novela, provoca su derrumbamiento físico y espiritual.

Con estos elementos el autor ha construido una obra de fuerte sabor dramático que cala hondo en el ánimo del lector.

El vivo realismo que palpita a través del estudio del personaje central y sus reacciones frente a las diversas circunstancias que atraviesa están conseguidos con esa difícil facilidad que se manifiesta en la ya considerable producción literaria del Sr. Benguerel y mantienen candente el interés hasta el final de la obra. Otra excelente novela del autor de «El testamento».

PREMIO DE NOVELA «BIBLIOTECA BREVE»

Editorial Seix Barral, S. A. convoca un premio anual de novela con destino a su colección «Biblioteca Breve»

El importe del premio será de 30.000 pesetas, cantidad que comprende los derechos de autor para una primera edición de cinco mil ejemplares.

Los originales deberán remitirse por duplicado, con el nombre y domicilio del autor, a Editorial Seix Barral, S. A., Provenza, 219, Barcelona, antes del día primero de marzo de cada año, con la indicación: «Para el premio de novela Biblioteca Breve».

El premio se concederá el día 15 de junio de todos los años, en un acto público, dándose a conocer el fallo a través de la prensa. La novela premiada aparecerá en «Biblioteca Breve» en el otoño siguiente.

Editorial Seix Barral, S. A.-Provenza, 219-Barcelona

BIBLIOTECA BREVE

Ultimas novedades

«El novelista más extraordinario que haya producido América en esta generación.»

V. S. Pritchett

CARSON Mc CULLERS

“La balada del café triste y otras narraciones”

«...en los ensayistas españoles la invención de sí mismo aparece siempre en estrecha conexión con una imagen personal de España»

“La voluntad de estilo”

JUAN MARICHAL

nuevo y extenso estudio sobre el ensayo español que se inicia con los escritores del siglo XV y concluye con Ortega y Gasset, Américo Castro y Pedro Salinas.

Autores publicados en la misma colección:

T. S. Eliot. - Italo Svevo. - Henry Miller. - Marguerite Duras.
J. E. Cirlot. - Werner Heisenberg. - J. M. Castellet, y otros.

Editorial SEIX BARRAL, S. A. - Provenza, 219 - Barcelona

MUEBLES

Susany

DECORACION
MODERNA

Fábrica en TONA

Ventas en

VICH: Verdaguer, 14 - BARCELONA: Aribau, 175 - MANILLEU: Generalísimo, 36

Reser. /

Las mejores marcas en Lavadoras

La técnica Westinghouse

Ofrece el más perfecto procedimiento de Lavado

Laundromat

Las manos no tocan el agua cuando se lava la ropa en una

LAUNDROMAT

Basta hechar en ella la ropa y agregar el detergente. La

LAUNDROMAT

se encarga automáticamente de todo lo demás. No daña las telas delicadas ni los tejidos sintéticos. La suave agitación expulsa rápidamente toda la suciedad. La triple centrifugación deja la ropa a punto de plancha. Se vacía, se limpia y se para automáticamente.

Trate a su ropa como se merece con la

Lavadora Golder

Lavadora a bombo de calidad y garantía absoluta

Fabricación propia

Lavadora Otsein

El modelo a hélice más popular

Precio: 2.800 pesetas

Miles de referencias

DISTRIBUIDOR

Radio Girbau

Paseo José Antonio, 4

VICH